Jaarplan 2023

Activiteiten en begroting
van de
regionale portefeuillehoudersoverleggen (PHO)

Ruimte en Landschap,
Bereikbaarheid,
Duurzaamheid,
Economie,
Wonen

Deze PHO coördineren de bestuurlijke aanpak
binnen de regio op de betreffende thema's
en
zorgen voor afstemming t.b.v. de inbreng van de regio
in de Metropool Regio Amsterdam
en
geven richting aan de uitvoering van de
propositie Zaanstreek-Waterland

Ambtelijk Coördinatieteam Zaanstreek-Waterland (ACT)
Januari 2023

Ruimte en Landschap

Naam PHO	Ruimte en Landschap
Voorzitter(s) *(de regionale pfh op dit thema)*	Rene Tuijn a.i.(Zaanstad), Natalie Saaf-Pasteuning (Purmerend)
Themasecretaris *inhoudelijk en logistiek*	[redacted]
Ondersteunend gemeentesecretaris	[redacted]
Verwachte onderwerpen	1. Regionale Bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten, conferenties; 2. Opvolging van het regionaal handelingsperspectief en rapportage inventarisatie Landschap Zaanstreek-Waterland; 3. Implementatie Uitvoeringsagenda Verstedelijkingsstrategie/NOVEX (Rijk/Regio) en coördinatie ZaWa; 4. Voortgang van gebiedsontwikkelingen rond OV knooppunten in het kader van Bereikbare Steden (Versnellingsopgave Woningbouw); 5. Gezamenlijke regionale aanpak m.b.t. o.a. Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, RES; 6. Verbinding tussen MRA Klimaatadaptatie en Klimaatadaptatie ZaWa; 7. Regie/verbinding tussen integraliteit thema's.
Jaarplan 2023 is door PHO vastgesteld op datum:	Nog niet bekend.

De verwachte onderwerpen uitgelicht

ONDERWERP 1	Regionale Bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten, conferenties;
Wat willen we bereiken?	Het doel is nog een sterkere netwerksamenwerking en afstemming tussen de vele initiatieven die op de diverse beleidsterreinen plaatsvinden. Tenslotte streven wij tot nog meer bewustwording van wat regionaal samenwerken is, biedt en vereist. We willen het gesprek met elkaar aangaan: hoe zie jij het, hoe zie ik het? Ervaar je de regio als iets dat je 'erbij' doet of biedt het toegevoegde waarde, een synergie die je alleen samen creëert? Wat heb jij nodig van jouw organisatie om 'regionaal' te werken; wat heb jij van jouw regionale partners nodig; wat bied jij?
Wat gaan we daarvoor doen?	Wij organiseren daarvoor bestuurlijke en ambtelijke themabijeenkomsten, conferenties in een inspirerende setting
Wat mag het kosten?	€ 35.000,-

ONDERWERP 2	Opvolging van het rapport Gebiedsopgaven regio Zaanstreek - Waterland;

Wat willen we bereiken?	Het landschap in Zaanstreek-Waterland is hooggewaardeerd vanwege het typische Hollandse karakter en de erfgoedwaarden die erin vervat zijn. Het behouden van deze karakteristieken en waarden ziet de regio als belangrijke opgave. Vernatting van veenbodems (dus niet het onder water zetten van veenweidegebieden) lijkt onvermijdelijk om bodemdaling tegen te gaan. Vooralsnog is de aanname dat vernatting tevens de uitstoot terugdringt van CO2 dat vrijkomt bij het afbraakproces van het veen. Een andere grote opgave is de instandhouding/bevordering van de biodiversiteit (Natura2000/NNN) en in het verlengde hiervan het oplossen van de stikstofproblematiek. De optelsom van de opgaven vraagt heel veel van de agrarische sector. Die zal zich opnieuw moeten oriënteren, bijvoorbeeld op de regionale markt, nieuwe teelten en kortere voedselketens. Om deze stap te kunnen zetten is een integrale aanpak wenselijk waarin grondeigenaren en gebruikers ruimte krijgen om hun eigen weg te vinden. Het ontbreekt gemeenten echter aan instrumentarium, bevoegdheden en budgetten. Daar beschikt de provincie over. De provincie is dan ook momenteel druk doende beleid te maken voor de transitieopgaven voor het landelijk gebied. In het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) werkt de provincie dit uit. Wij willen meer synergie halen uit de samenwerking met betrekking tot de groenblauwe opgaven in het landelijk gebied. Rekening houdend met de sociaal-maatschappelijke implicaties van de ingrijpende transitieopgaven. Dit tot stand brengen via participatie met alle betrokkenen, eigenaren, beheerders, agrariërs, overheden en stakeholders, resulterend in een concrete samenwerkingsagenda met betrekking tot het thema landschap. De focus van de samenwerking komt meer dan nu het geval is op de Regiegroep Laag Holland te liggen. Aan die overlegtafel zit de belangrijkste beleidsmaker (provincie) en zitten de belangrijkste stakeholders.
Wat gaan we daarvoor doen?	Wij maken daarvoor een concrete samenwerkingsagenda landschap. We gebruiken daarvoor het rapport “Gebiedsopgaven regio Zaanstreek-Waterland”. Met de aanbevelingen in dit rapport gaan we aan de slag. Wij werken samen met allerlei instanties etc.
Wat mag het kosten?	Het rapport “Gebiedsopgaven regio Zaanstreek-Waterland” met aanbevelingen over de samenwerking is in december 2022 gereed gekomen en in het PHO Ruimte en Landschap besproken. De opdracht is gegeven met de aanbevelingen aan de slag te gaan. Welke budget daarvoor eventueel nodig is, kan momenteel nog niet gezegd worden.

ONDERWERP 3	Implementatie Uitvoeringsagenda Verstedelijkingsstrategie/NOVEX (Rijk/Regio) en coördinatie ZaWa;
Wat willen we bereiken?	De steden ten noorden van het IJ groeien de komende decennia door tot een totaal van 500.000 tot 600.000 inwoners. Er tekent zich een structuur af van twee corridors vanuit Amsterdam via Zaandam naar het noorden: een via Purmerend en Edam-Volendam richting Hoorn en

	de ander naar Alkmaar. Die groei moet worden ingezet om economisch en sociaal-maatschappelijk waarde toe te voegen en meer evenwicht in de metropoolregio te creëren.
Wat gaan we daarvoor doen?	Inzichtelijk maken door wat wij zelf willen en hoe wij dit willen. Lopende trajecten in onze regio op breed vlak, gebruiken wij als input voor de Verstedelijkingsstrategie. Bijvoorbeeld onze visie op het Landschap, Projecten zoals: ZaanIJ en Purmerend2040, Hoornse Lijn, economisch profiel ZaWa, behoud van onze UNESCO-monumenten. Het organiseren van Regionale Raadsleden bijeenkomsten, participatie bijeenkomsten, ambtelijke voorbereidingen, collegebijeenkomsten etc.
Wat mag het kosten?	Hier is geen budget voor berekend. Dit wordt uitgevoerd binnen de reguliere regionale organisatie zoals afgesproken in Zaanstreek-Waterland.

ONDERWERP 4	Voortgang van gebiedsontwikkelingen rond OV knooppunten in het kader van Bereikbare Steden (Versnellingsopgave Woningbouw).
Wat willen we bereiken?	De Programmaraad van Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (Rijk en Metropoolregio Amsterdam) en het Portefeuillehouders overleg Bouwen en Wonen (Metropoolregio Amsterdam) hebben in het voorjaar van 2020 besloten om voor de openbaar vervoersknooppunten van Almere, Haarlem, Hilversum, Hoofddorp, Lelystad, **Purmerend en Zaanstad** het gezamenlijke project Bereikbare Steden te starten. Aanleiding voor dit project zijn, mede op basis van analyses en gesprekken die gevoerd zijn in het kader van de sleutelgebied, de plancapaciteit en versnelling woningbouw, de volgende bevindingen: – Voor een duurzame ontwikkeling van de polycentrische metropoolregio is een goede bereikbaarheid cruciaal; – Diverse openbaar vervoersknooppunten in de MRA hebben, vanwege hun ligging, veel potentie voor verdere verstedelijking en verdichting, waarbij het bestaande (ov-) systeem verder benut kan worden; – In het verlengde hiervan is ook een bijdrage te leveren aan het organiseren van tegenspits, economische ontwikkeling en versterking van de identiteit en leefbaarheid van de steden. Het project Bereikbare Steden is in lijn met de door het Bestuurlijk Overleg MIRT vastgestelde uitgangspunten voor de Verstedelijkingsstrategie Rijk-MRA. In het najaar van 2020 is bestuurlijk besloten om de aanpak ook uit te breiden met de stadsharten van Alkmaar en Hoorn.
Wat gaan we daarvoor doen?	Het versneld aanpakken van het **woningtekort**; – Het optimaliseren van de **ov-bereikbaarheid**; – Het stimuleren van de **werkgelegenheid**; en – Blijvend investeren in de **leefbaarheid, ontmoetingsfunctie** en **inclusiviteit.**
Wat mag het kosten?	Dit project wordt voor een groot gedeelte binnen de bestaande regionale capaciteit uitgevoerd en waar nodig aangevuld door het Rijk/provincie in de vorm van capaciteit en middelen. Indien mocht blijken dat er toch middelen verder nodig zijn, zullen deze via de bestaande begrotingssystematiek aan u worden voorgesteld. Dit is een regulier terugkomend regionaal werkproces.

ONDERWERP 5	Gezamenlijke regionale aanpak m.b.t. o.a. Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, RES
Wat willen we bereiken?	Gezamenlijk gedragen standpunten, visie en aanbod op de betreffende thema's, waaruit blijkt dat wij een krachtige deelregio binnen de MRA zijn die een voorbeeld is voor zijn omgeving en voor zijn inwoners staat en waar men op kan vertrouwen.
Wat gaan we daarvoor doen?	Het organiseren van integrale bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten en overleggen.
Wat mag het kosten?	Deze trajecten worden vooralsnog georganiseerd binnen de reguliere regionale samenwerkingsstructuur

Bereikbaarheid

Naam PHO	**Bereikbaarheid Zaanstreek-Waterland**
Voorzitter(s) *(de regionale pfh op dit thema)*	Rosemarijn Dral (Oostzaan)
Themasecretaris *inhoudelijk en logistiek*	[redacted]
Ondersteunend gemeentesecretaris	n.t.b. (Oostzaan)
Verwachte onderwerpen	1. Sterke OV-concessie Zaanstreek-Waterland 2. ondernemers Zaanstreek-Waterland klaarstomen voor Zero Emissie
Jaarplan 2023 is door PHO vastgesteld op datum:	N.t.b.

ONDERWERP 1	**Openbaar vervoer: HOV en busconcessie**
Wat willen we bereiken?	Een robuust en toekomstgericht (H) OV netwerk wat de regio ontsluit, onderling verbind en met voldoende capaciteit en kwaliteit biedt richting Amsterdam en verder.
Wat gaan we daarvoor doen?	Met het gunnen van de nieuwe bus concessie aan EBS is het busvervoer in de voorheen losse concessie gebieden Zaanstreek en Waterland in één, gedeelde concessie terechtgekomen. Terwijl de reizigersaantallen langzaam maar zeker weer toe- en straks voorbij-groeien naar pre-corona aantallen, ontstaat daarmee een kans om de kwaliteit van het interne busnetwerk te optimaliseren. Daarmee kunnen ook de kleinere kernen in de regio goed ontsloten worden door OV. Dat vraagt wel een gezamenlijke inspanning, bijvoorbeeld als het gaat om het afstemmen van het vervoerplan, of de marketing van het OV. Graag trekken we daar samen op met de VRA, de beheerder van de concessie. Tegelijkertijd rest een grote opgave. Om de bevolkingsgroei binnen de regio op het gebied van mobiliteit te kunnen faciliteren is het nodig dat de capaciteit en de kwaliteit van het HOV netwerk op plekken wordt versterkt. Grote gebiedsontwikkelingen in Zaanstad en Purmerend kunnen niet zonder goede (H)OV oplossingen om de toekomstige mobiliteit af te wikkelen en de leefbaarheid in steeds dichter bebouwde

	omgevingen op peil te houden. Studies naar HOV verbindingen tussen Zaanstad en Amsterdam (ZaanIJ) en Amsterdam en Purmerend laten zien dat er dan soms forse investeringen nodig zijn. In Purmerend zijn via het Bereikbare Stedenprogramma middelen vrij gekomen om vier cruciale kruispunten in het HOV netwerk aan te pakken. In 2023 worden planstudies gemaakt om de herontwikkeling van deze kruispunten een stap verder te brengen. In 2022 is een verdiepend onderzoek HOV ZaanIJ uitgevoerd naar de mogelijke systemen van HOV voor de lange termijn: Bus Rapid Transit, tram/regiotram en metro. Het onderzoek maakt inzichtelijk wat de meest passende keuze is vanuit vervoerswaarde, investering, ruimtelijke inpassing, tracé- en haltekeuze en toegankelijkheid. De vaststelling voor de gezamenlijke aanpak voor het vervolg incl. financiële besluitvorming vind naar verwachting begin 2023 plaats. Een nieuwe ontwikkeling op het gebied van OV is het ontstaan van initiatieven in het grensgebied tussen openbaar en particulier vervoer. Onderzocht moet worden hoe vraag gestuurde vormen van OV of deelmobiliteit het OV netwerk kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld in het voor- en natransport van en naar de OV knooppunten.
Wat mag het kosten?	N.v.t.

ONDERWERP 2	**ondernemers Zaanstreek-Waterland klaarstomen voor Zero Emissie**
Wat willen we bereiken?	De diverse bedrijven en ondernemers in de gemeenten van Zaanstreek-Waterland optimaal voorbereiden op de aanstaande veranderingen veroorzaakt door de invoering van de zero-emissiezones in 2025. Optimale en tijdige informatievoorziening over dit onderwerp is hierbij het doel.
Wat gaan we daarvoor doen?	Vanaf 2025 worden in 30 tot 40 van de grootste gemeenten middelgrote (minimaal het centrum) zero-emissiezones voor stadslogistiek ingevoerd. De zero-emissiezone geldt alleen voor vrachtauto's en bestelauto's. Of en op welke termijn andere voertuigcategorieën worden toegevoegd is op dit moment niet zeker. Naast Amsterdam hebben onder andere ook Almere, Den Haag, Haarlem, Hoorn, Rotterdam, Utrecht en Zaanstad het besluit genomen tot invoering van een zero-emissiezone. Deze grootschaligheid houdt in dat vele ondernemers er niet onderuit komen om hun vervoer te verduurzamen. In 2022 zijn de eerste gesprekken geweest met de gemeente Amsterdam hoe wij samen kunnen optrekken. De eerste stap is een brief sturen naar alle ondernemers waarbij de gemeente Amsterdam ondersteuning biedt wat betreft de levering van het adressenbestand en een voorzet wat betreft de inhoud van de brief. Daarnaast worden ook landelijke campagnes geïnitieerd. In de eigen deelregio is Zaanstad ook voornemens om vanaf 2026 zero-emissie zones in te voeren en zal de andere gemeenten hierin betrekken. Praktisch betekent dit dat op korte termijn de leden van het bereikbaarheidsoverleg worden meegenomen in het proces en wat dit

	betekent voor hun ondernemers in de komende jaren. Met voortijdige afstemming bereiden we ondernemers tijdig voor en zorgen voor een geleidelijke transitie. Naast een brief is ook het openstellen van een webpagina op de eigen website van de verschillende gemeenten met relevante links naar informatiebronnen, de kentekencheck en subsidiekansen van belang. Eventueel kunnen er ook informatieavonden georganiseerd worden met het gereserveerde budget. Tot slot is het van belang om de autodealers en garages binnen ZaWa op de hoogte te brengen van de zero-emissiezones. Qua tijdslijn dient dit allemaal in kwartaal 1 en kwartaal 2 van 2023 plaats te vinden.
Wat mag het kosten?	N.v.t.

Duurzaamheid

Naam PHO	**Duurzaamheid**
Voorzitter(s) *(de regionale pfh op dit thema)*	René Tuijn (Zaanstad)
Themasecretaris *inhoudelijk en logistiek*	[redacted]
Ondersteunend gemeentesecretaris	[redacted]
Verwachte onderwerpen	Duurzaamheid is een integraal onderdeel van alle actiethema's en heeft daarom veel links met andere PHO's, zoals voor circulariteit (economie) en klimaatadaptatie. In de PHO Duurzaamheid wordt gewerkt aan: Regionale Energiestrategie (RES), Warmtetransitie en Reductie Energieverbruik.
Jaarplan 2023 is door PHO vastgesteld op datum:	

De verwachte onderwerpen uitgelicht

ONDERWERP 1	**Regionale Structuur Warmte (RSW, onderdeel van de RES)**
Wat willen we bereiken?	Samenwerken op het gebied van bovengemeentelijke warmtebronnen en gezamenlijk infrastructuur.
Wat gaan we daarvoor doen?	De Regionale Structuur Warmte 1.0 maakt onderdeel uit van de RES 1.0 NHZ. In het kader van het Uitvoeringsprogramma RES 1.0 NHZ wordt de governance van de warmtetransitie verder uitgewerkt. Onderdeel hiervan is de instelling van warmtecoördinatoren, die voor een warmteregio (waarbij gemeenten iets met elkaar hebben qua warmte: gezamenlijke infrastructuur of warmtebronnen) samenwerking initiëren met betrekking tot die aspecten van de warmteopgave, waarvan de deelnemende gemeenten de meerwaarde van samenwerking zien, bijvoorbeeld op het gebied van aquathermie. Om deze taken te kunnen vervullen is de aanstelling van een regionale warmtecoördinator met onderzoeksbudget begroot.
Wat mag het kosten?	- warmtecoördinator: € 70.000 - onderzoekskosten: € 40.000

ONDERWERP 2	**Regionale Energiestrategie**
Wat willen we bereiken?	Uitvoering geven aan de RES 1.0 NHZ en opstellen van een voortgangsrapportage RES (en zo nodig een Herijking RES).
Wat gaan we daarvoor doen?	Het uitwerken van de zoekgebieden, het initiëren van projecten op het gebied van zon op dak en zon boven parkeerplaatsen (i.s.m. participatiecoalitie. Het onderzoeken van de mogelijkheden voor zon op schooldaken en zon langs snelwegen (i.k.v. OER-project). Daarnaast worden in Zaanstreek-Waterland (exclusief Beemster) de mogelijkheden onderzocht van microturbines (op bedrijfsdaken en erven).. Daarnaast wordt gewerkt aan de voortgangsrapportage RES (en zo nodig een Herijking RES). Veel vindt plaats in het kader van de RES-regio Noord-Holland Zuid. Vanaf 2022 vindt de uitwisseling over de uitvoering van de RES plaats in het PHO Duurzaamheid. Bij uitbreiding of wijziging zoekgebieden zal een PHO met Ruimte en Landschap worden georganiseerd.
Wat mag het kosten?	Merendeel van de kosten worden gedekt door het programmabureau RES (zie begroting in het Uitvoeringsprogramma RES 1.0 NHZ). De opdrachtverlening voor projecten als de aanpak zonnepanelen op schooldaken heeft vertraging opgelopen. De bijdrage vanuit de regio oor de Uitvoering RES 2022 (ad € 70.000) is doorgeschoven naar 2023.

ONDERWERP 3	**Energiegebruik minderen**
Wat willen we bereiken?	Energie die niet verbruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt en gedistribueerd te worden. Energiebesparing blijft daarom een belangrijk onderdeel van duurzaamheid. We willen een goed geïsoleerde omgeving in ZaWa en efficiënt gebruikt van energie. Dit sluit aan bij de warmtetransitie in de wijken, maar geldt ook voor bedrijven en andere gebouwen.
Wat gaan we daarvoor doen?	Iedere gemeente is zelf bezig met minderen van energiegebruik. We leren van elkaar door uitwisseling, bijvoorbeeld op het gebied van nieuwe initiatieven. Daarnaast vragen we gezamenlijk de subsidie van het regionaal energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland (REP 2) aan.
Wat mag het kosten?	-

Economische Zaken

Naam PHO	**Economie**
Voorzitter(s) *(de regionale pfh op dit thema)*	A. Bootsman (Edam-Volendam)
Themasecretaris *inhoudelijk en logistiek*	[redacted]
Ondersteunend gemeentesecretaris	[redacted]
Verwachte onderwerpen	a. Thema 1: Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland b. Thema 2: Ruimte voor bedrijvigheid c. Thema 3: Scholing en Arbeidsmarkt d. Thema 4: Verduurzaming en energietransitie e. Thema 5: Innovatiebevordering
Jaarplan 2023 is door PHO vastgesteld op datum:	n.n.t.b.
Toelichting op de onderwerpen	1) De toerisme beperkende maatregelen van Amsterdam kunnen grote effecten hebben op een toeristisch sterke regio als Zaanstreek-Waterland. Los van het uitzoeken van de consequenties van de Amsterdamse maatregelen is het bovenal van belang om onze identiteit te formuleren: wie zijn we, waar maken we het verschil, wat verbindt ons en waar willen we ons op richten. Bij het maken van een toeristische propositie is het van belang om spreiding van toerisme binnen de regio te realiseren. Dat betekent dat de regio meer dan ooit verbonden moet worden, over de weg en het water (openbaar vervoer, fiets, te voet en met een boot). We zullen onze huidige manier van gebiedsontwikkeling, gastheerschap, marketing en promotie goed onder de loep moeten nemen en rekening houden met de veranderende manier van communiceren en beleven van onze doelgroep. 2) Om voldoende ruimte én kwaliteit van werkmilieus in de MRA te creëren en om bij te dragen aan de internationale concurrentiepositie van de MRA is het van belang dat er een bedrijvenstrategie voor de MRA wordt vastgesteld. Op basis hiervan, en met inachtneming van de besluitvorming over de Purmer door de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend kan op basis van deze gemeenschappelijke visie een samenwerkingsagenda opgesteld worden. Om een goed beeld te blijven houden van de behoeften van ondernemers is wordt er komend jaar ook aandacht besteed aan het onderhouden van de relatie tussen de gemeente en ondernemers. Om dit te bewerkstelligen is afgesproken om twee keer per jaar bestuurlijk overleg te voeren met de voorzitter van de VOWA, maar ook een ontbijt of lunch te organiseren met de ondernemers. 3) De focus van dit thema ligt op het oplossen van de lacunes in de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het beschikbaar houden van voldoende stage- en leerwerkplekken, en aan het oplossen van tekorten in diverse sectoren. De samenwerking tussen samenwerking tussen Purmervalley, Techlands en Techniek IJmond is een voorbeeld van samenkomst van onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie. 4) Het platform Duurzaamheid binnen de MRA is opgeheven en bij het platform Economie onder gebracht. Dit onderwerp staat

	hoog op de agenda. Ondernemers zullen een stap moeten gaan maken als het gaat om circulaire economie. Om ondernemers daarbij te helpen zal er een breed platform worden opgezet wat kan informeren, adviseren, inspireren en aanjagen. Daarbij worden er workshops 'energie en isoleren' regio breed gegeven om te helpen bij verduurzaming van panden. 5) Binnen het programma van de MRA 'Voedsel Verbindt' wordt reeds gewerkt aan innovatie van de voedselproducerende en -verwerkende bedrijvigheid. Belangrijke elementen in dit programma zijn de logistiek, de stad-platteland verbinding, de scholing en de ICT.

Wonen

Naam PHO	**Wonen**
Voorzitter(s) *(de regionale pfh op dit thema)*	Harrie van der Laan
Themasecretaris *inhoudelijk en logistiek*	[redacted]
Ondersteunend gemeentesecretaris	[redacted]
Verwachte onderwerpen	1. Versnelling en programmering woningbouw 2. Implementatie systematiek woonruimteverdeling 3. Stimuleren doorstroming senioren 4. Woonakkoord met provincie Noord-Holland 5. Regionale verkenning huisvesting statushouders 6. Input en afstemming woonzorgvisies
Jaarplan 2023 is door PHO vastgesteld op datum:	ntb
Toelichting op de onderwerpen	1. In de Woondeal MRA-Rijk is afgesproken van 2022 t/m 2030 minstens 16.500 woningen op te leveren, met aan ambitie om toe te groeien naar 30% sociale huur en 36% middensegment. Met name voor het middensegment ligt er voor de regio een opgave. 2. Op 16 januari 2023 is het nieuwe woonruimteverdeelsysteem van kracht gegaan. Aandacht in deze startfase gaat uit naar communicatie, afhandeling van bezwaarschriften en monitoring van de effecten. 3. Op 1 juli 2021 zijn gemeenten en woningcorporaties met financiële steun van de provincie de pilot doorstroming senioren gestart, om ouderen naar wens te laten wonen en woningen vrij te maken voor andere woningzoekenden. Senioren krijgen voorrang op een aantal gelabelde woningen, kunnen hun 'oude huur' meenemen als ze kleiner of gelijkvloers gaan wonen en krijgen een verhuissubsidie. In het tweede kwartaal van 2023 wordt de pilot geëvalueerd, met de optie om deze structureel te gaan maken. 4. Het woonakkoord met de provincie wordt uitgevoerd. We willen zo veel mogelijk binnenstedelijk bouwen bij OV-knooppunten, maar met ruimte voor uitzonderingen. Om een diversiteit aan woonmilieus te bieden en de leefbaarheid in de kernen te verbeteren blijven we het gesprek voeren om op

	kleine schaal woningbouw in bv. dorpslinten mogelijk te maken. 5. Er is opvang en woonruimte nodig voor Oekraïense ontheemden (achterstand), asielzoekers (wettelijke taakstelling per 2023 720 personen) en statushouders (verdubbeling van taakstelling in 2023 en in het provinciaal plan afgesproken om i.p.v een AZC voor 250 statushouders huisvesting te regelen). Gemeenten werken aan opvanglocaties en diverse locaties voor flexwoningen. Er wordt een regionale strategie ontwikkeld voor tijdelijke woonvormen, waarvoor een programmamanager wordt aangesteld.

Financiën

In 2017 is de voormalige Stadsregio Amsterdam (SRA) opgeheven en zijn de verantwoordelijkheden m.b.t. mobiliteit overgegaan in de Vervoerregio Amsterdam (VRA). De verantwoordelijkheden van de SRA op de beleidsvelden Economie en Wonen zijn teruggegeven aan de gemeenten. En daarmee zijn ook de reserves van de SRA voor de beleidsvelden Economie en Wonen teruggegeven aan de gemeenten. Dit betrof voor de regio Zaanstreek-Waterland een bedrag van ongeveer € 1,79 mln.

In 2018 hebben de gemeenten in Zaanstreek-Waterland afspraken gemaakt over de besteding van deze eenmalige middelen. Deze worden momenteel vooral besteed aan gezamenlijke, regionale projecten en activiteiten m.b.t. de thema's van de MRA: Economie, Ruimte, Landschap, Bouwen en Wonen en Duurzaamheid. Het inhoudelijk opdrachtgeverschap ligt bij het betreffende regionale portefeuillehoudersoverleg (PHO) dat het initiatief neemt tot de projecten en activiteiten. Daarnaast is afgesproken dat de gemeente Zaanstad de financiële administratie uitvoert, de projecten voorfinanciert en aan het einde van het jaar verrekent. De verdeelsleutel voor de verrekening is gebaseerd op basis van het inwoneraantal. Sinds 2019 verzorgt het Ambtelijk Coördinatieteam (ACT) jaarlijks een begroting en verantwoording voor de PHO in onze regio.

Uit de eindrapportage 2022 blijkt dat er een bedrag van € 514 resteert van het voormalige SRA-budget. Hiervan is ongeveer € 100k gereserveerd als cofinanciering voor de meerjarige regeling Stimulering Doorstroming Senioren (uit PHO Wonen). De begroting van activiteiten van alle PHO bedraagt € 554k en overschrijdt daarmee het beschikbare budget met een bedrag van € 40k, of van 140k als we ook de reservering voor bovengenoemde senioren-regeling meetellen.

Daarmee is de begroting te ruim voor het beschikbare budget. U wordt voorgesteld deze begroting toch zo te hanteren, omdat de afgelopen drie jaren is gebleken dat er regelmatig vertraging optreedt op (bovenregionale- of regionale) activiteiten, omdat er nieuwe ontwikkelingen zijn of personen wegvallen, of zoals afgelopen jaren door de prioriteit aan corona en opvang vluchtelingen. Deze vertragingen leiden tot onderbesteding, waardoor niet het hele geplande budget wordt uitgegeven.

Daarnaast, in de verwachting dat het voormalige SRA-budget eind 2022 verder uitgeput zou zijn, hebben gemeenten m.i.v. 2023 een nieuw structureel regionaal werkbudget voor de PHO gevormd van € 1 per inwoner. Met dit budget kunnen de eventuele tekorten of aanvullende activiteiten worden opgevangen.

U treft de initiële begroting 2023 hierna.

Bedragen in €	2023			TOTAAL
Beschikbare eenmalige middelen SRA/ Vervoerregio	**Begroting**	**Realisatie**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 2018 t/m 2023**
Startbudget 1.793.686				
Bestedingen 2018 / 2019		466.385		466.385
Bestedingen 2020 (netto)		176.966		176.966
Bestedingen 2021 (netto)		441.653		441.653
Bestedingen 2022 (netto)		194.704		194.704
Bestedingen 2023 (netto)	554 500	0	-554.500	0
Totaal besteed t/m 2023:		**1.834.208**		**1.279.708**
Resterende middelen per:	**31-12-2023**		**-40.522**	**-40.522**

Bedragen in €

Acties / thema's / projecten	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real 2023**	**Realisatie 2018-2023**
Wonen				
1. Versnelling en programmering woningbouw (dashboard)	28 000		-28.000	133.853
2. Implementa ie syst. woonruimteverdeling	0		0	114.659
3. Stimuleren doorstroming senioren (bruto kosten, vóór 50% subs)	60 000		-60.000	137.577
3. 50% subsidie Stimuleren doorstroming senioren	*-30.000*	*0*	*30.000*	*-68.789*
4. Woonakkoord (bruto kosten, vóór 50% subsidie)	0		0	18.706
4. 50% subsidie Woonakkoord	*0*		*0*	*-9.990*
5. Reg. dekking huisvesting statushouders	0		0	117.423
Wonen totaal	**58.000**	**0**	**-58.000**	**443.439**
Economie, Toerisme en Onderwijs/Arbeidsmarkt	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 18-23**
1. Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland	100 000	0	-100.000	91.983
1.1 Flexibele fietsverhuur regio ZaWa			*0*	*0*
1.2 Bijdrage aansluiting "Ode aan het Landschap"	*0*		*0*	*44.563*
1.3 Uitvoering acties watertoerisme	*20.000*		*-20.000*	*26.820*
1.4. Toeristische informatievoorziening en promotie Zaanstr-Waterland	*80.000*		*-80.000*	*20.600*
2. Ruimte voor bedrijvigheid	17 500	0	-17.500	235.167
2.1 Startersloket online (incl. Zaanstad)	*0*		*0*	*80.813*
2.1 'Offline' aanbod Startersloket post-coronafase (o.a. webinars)	*0*		*0*	*56.509*
2.2 Strategie werklocaties regio Waterland	*15.000*		*-15.000*	*52.000*
2.3 Overleg ondernemersverenigingen/ bestuurders Zaanstr-Waterland	*2.500*		*-2.500*	*0*
2.5 Regionale detailhandelsvisie	*0*		*0*	*45.844*
3. Scholing en arbeidsmarkt	37 500	0	-37.500	236.668
3.1 Vergroten bekendheid/ samenwerking Techlands en Purmer Valley	*30.000*		*-30.000*	*236.668*
3.3 Stimuleren samenwerking onderwijs-ondernemers en overheden	*7.500*		*-7.500*	*0*
4. Verduurzaming en energietransitie	80 000	0	-80.000	0
4.1 Promoten financieringsmogelijkheden vanuit ROM	*10.000*		*-10.000*	*0*
4.2 Informeren bedr mbt subsidies duurzaamheid/innovatie/circulaire	*20.000*		*-20.000*	*0*
4.3 Digitaal duurzaamheidsportaal voor subsidies	*50.000*		*-50.000*	*0*
5. Innovatiebevordering (m.i v. 2022)	46 500	0	-46.500	0
5.1 Aansluiting bij Voedsel Verbindt vanuit hele regio ZaWa	*10.000*		*-10.000*	*0*
5.2 Promotie streekproducten	*36.500*		*-36.500*	*0*
Economie, Toerisme en Onderwijs/ Arbeidsmarkt totaal	**281.500**	**0**	**-281.500**	**563.818**
Ruimte en Landschap	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 18-23**
1. Regionale Bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten, conferenties	35 000		-35.000	27.758
3. Impl. uitv.agenda Verstedelijkingsstrategie/NOVEX en coörd.	0		0	0
4. Versnellingsopgave woningbouw, OV knooppunten	0		0	0
5. Reg. aanpak Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, REG	0		0	0
Reg. handelingsperspectief landschap ("Natuurlijke Zaken")	0		0	39.058
RO/Lanschap Totaal	**35.000**	**0**	**-35.000**	**66.816**
Duurzaamheid	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 18-23**
1. Reg. Energie Strategie (RES) (uitvoeringsprogramma)	70 000		-70.000	166.650
2. Reg. Structuur Warmte (RES) (onderzoekskosten)	40 000		-40.000	0
2. Reg. Structuur Warmte (RES) (warmtecoordinator)	70 000		-70.000	0
Diverse bijeenkomsten	0		0	306
Duurzaamheid totaal	**180.000**	**0**	**-180.000**	**166.956**
Bereikbaarheid (2021: kosten vallen onder Vervoerregio)	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 18-23**
Projectvoorstel Knooppunten langs de Hoornselijn	0	0	0	35.000
1. Openbaar vervoer: HOV en busconcessie	0		0	0
2. Zero emissie zones en ondernemers Zaanstreek-Waterland	0		0	0
Bereikbaarheid totaal	**0**	**0**	**0**	**35.000**
Overige kosten	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Begr vs. Real**	**Realisatie 18-23**
Heidag okt 21, Bierderij	0		0	1.292
Kennismaking nieuwe colleges Zaanstreek-Waterland	0		0	2.386
Overige kosten	**0**	**0**	**0**	**3.678**
Verwachte onderbesteding	0		-	
TOTAAL	**554.500**	**0**	**-554.500**	**1.279.708**